

A feladatokat írta:
Dr. Mari László, Budapest

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil, Miskolc

.....
Beküldési határidő: 2021. január 22.

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny
11-12. évfolyam III. forduló
2020/2021.

Feladat	1.	2.	3.	4.	Összesen
Elérhető	15 pont	5 pont	14 pont	6 pont	40 pont
Elért					

1. feladat A Tisza és mellékfolyói 15 pont

Írd a folyók mellé a rájuk vonatkozó állítások betűjelét! Egy folyóhoz több állítás is tartozhat!!

Zagyva:

Bodrog:

Szamos:

Maros:

Aranka:

Eger-patak:

Kraszna:

1. Kilenclükú híd ível át rajta.
2. A Tisza jobb oldali mellékfolyója.
3. A folyó „mozgó” államhatárt képez egy szakaszon.
4. Neve szláv eredetű, „szép vizet” jelent.
5. Torkolata az ész. 47° 10' szélességi fokán található.
6. A folyó hosszabb, mint a Kraszna.
7. A folyó eredése és torkolata is Magyarország határain belül van.
8. A helyi lakosság a folyó nagy kanyarulatait szegnek nevezi, amit jól mutatnak a folyó menti települések nevei is, mint például Hermánszeg.
9. Tokajnál éri el a Tiszát.
10. A Tisza legnagyobb átlagos vízhozamú mellékfolyója.

2. feladat A szájhagyomány útján

5 pont

Egy-egy legendából, történetből olvashatsz részleteket. Írd a pontozott vonalra, hogy melyik földrajzi objektumra vonatkozik a történet!

1. A legenda szerint, ezen hegy egyik „barlangjában” sárkány lakott, ami félelemben tartotta a népet. Egyszer a sárkány megbetegedett, s mivel a falusiak segítettek neki, a védelmezőjükké vált, majd a sárkány utolsó lehelete tette fagyossá a jégbarlang levegőjét.

.....

2. Ennek a várnak a kapitánya Pethő Gábor volt, akinek a lánya egy betegség következtében nem tudta mozgatni a lábait. Rezi Sándor, a leány vőlegénye egy cigány asszonytól hallott egy közeli, érdekes illatú tóról, ami gyógyerővel bír. Miután elvitte kedvesét a tóhoz, és az megmerítette benne lábait, csodás módon egyből meg is gyógyult.

.....

3. A helyiek szerint ez a kő varázserővel bír. Ha egy lány és egy legény ráül a kőre, háttal a Balatonnak egymást kezét fogva, akkor még abban az évben egymáséi lesznek.

.....

4. A legenda szerint a Tiszának ez a mellékfolyója Tarkő nevű tündér egyik lánya. A tündér két lányát folyóvá változtatta, hogy megkeressék apjukat, akit a tündérkirály a Fekete-tengerhez száműzött. A két lány azonban az úton civakodni kezdett, így szétváltak, de végül a Duna habjaiban újra egyesültek.

.....

5. A legenda szerint azért kapta a kagylókövület ezt a népies elnevezését, mert egy gögös királylány elutasította a Tókirály fiának szerelmét, így az belehalt bánatába, ezért a Tókirály elátkozta a lányt és az aranyszőrű nyáját, így elnyelte őket a Balaton vize.

.....

3. feladat Szövegkiegészítés - Barangolás a Balaton-felvidéken

14 pont

Egy utazás programjából kimaradtak szavak, pótolod a hiányzókat! Írd be a pontozott vonalra a megfelelő nevet!

Utunkat a kőfejtők által felfedezett Lóczy-barlang megtekintésével kezdjük, amit követően rövid városnéző túrát teszünk, amely során betekintést is nyerhetünk emlékházába. Következő megállónk,

amelynek fő nevezetessége az 1055-ben I. András által alapított Az épületegyüttes érdekessége, hogy ha az északi oldalával szemben lévő dombon állított echókőről ordít valaki, akkor az hétszer verődik északi faláról vissza. Ezt követően átmegyünk, ahol a tavasbarlangban egy kis csónakázást követően beülünk ebédelni egy étterembe a város központjában lévő partján. Megállunk is, ahol az Afrika Múzeum megtekintését követően egy overallos túrával belülről megcsodálhatjuk a cseppköveit és törések mentén kialakult járatait. Ezután felmászunk a közelben lévő , amit pannonhalmi bencések építettek 1260 és 1262 között. A vár vesztét egy villámcsapás okozta, ami pont abba a toronyba csapott bele, amiben a puskaport raktározták. A várból csodás kilátás nyílik a Tapolcai-medence legmagasabb tanúhegyére, a megállva, megtekintjük a t, melynek falai között megcsodálhatjuk Magyarország egyetlen épségben megmaradt főúri könyvtárát. Utolsó megállónkra a félóra lévő kerül sor, melynek közelében található Kovácsi-hegyre egy koreai buddhista szerzetes közreműködésével épített, amelyet a 14. Dalai láma szentelt fel.

4. feladat Igaz - Hamis

6 pont

Az állításokról dönts el, hogy igaz vagy hamis! Igaz állítás esetén „I”, hamis állítás esetén „H” betűt írd a szám előtti pontozott vonalra!

- 1. A Kápolnapusztai Bölényrezervátum fontos szerepet játszik az őshonos faj fenntartásában és génállományának megőrzésében.
- 2. A Kis-Balaton vizes élőhelyeinek megőrzését a Natura 2000 teszi lehetővé.
- 3. A Kányavári-szigeten található Búbos vöcsök tanösvény teszi lehetővé a kivételes madárvilág megismerését.
- 4. A Kis-Balatont azért hívják a Balaton szűrőjének, mert megszűri a Sió szerves anyagban gazdag vizét.
- 5. A 171 évvel ezelőtt, az első balatoni gőzhajó, a Kisfaludy a Kis-Balatonon is közlekedett, ezzel lehetővé téve az országos kereskedelmi forgalomba való bekapcsolódását.
- 6. A Kis-Balaton fokozottan védett területe csak a Nemzeti Park Igazgatóság által biztosított szakvezetővel látogatható.

Ajánlott nyomtatott források:

Futó János (szerk.): *A Balaton-felvidék természeti értékei II-V., Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Veszprém 2001-2005*
Kiss Gábor-Benkhardt Borbála: *Kő kövön... marad, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Budapest, 2007*

(természetesen az interneten is sok információ megszerezhető...)

<https://www.bfnp.hu/>